

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อวัด	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดผลาผล	๑		๒	
๒	วัดศรีวิริยะสัมมาราม	๓		๗	
๓	วัดสว่างศรีบุญเรือง	๔		๑	
๔	วัดป่าเวฬุวัน	๕		๔	
๕	วัดป่าจอมมณี	๗		๒	
๖	วัดศรีสุนทรวนาราม	๘		๑	
๗	วัดศรีสำราญสามัคคี	๙		๒	
๘	วัดธงชัยวนาราม	๑๐		๓	

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรมเถระว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลายที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้นนำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๒	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.เว่อ ศาสนสถานใน พื้นที่ ฯ

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๓	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระสวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๔	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๕	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้บรรลุธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถึงได้ว่าเป็นวันแรกที่มี พระ พุ ทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๖	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธรูปศาสนาเผยแผร์เข้ามาในนครศรีธรรมราช เป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำขนมต่างๆมากมาย เช่น ขนมไข่ปลา ขนมลา พอง ก้านบัวฯ เพื่อถวายพระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะได้เก็บไว้เป็นเสบียงในช่วงฤดูฝน	วันแรม ๑ ค่ำ ถึง แรม ๑๕ เดือนสิบ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๗	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและพึงธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๘	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนดให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน ๑ เดือนหลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๙	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณโดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๐	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรม ราชสมภพพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงกอปรด้วยพระวิริยะ อุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณีย กิจนานัปการ ด้วยพระราช ประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่ เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ได้พระบรมโพธิสมภารและ ประเทศชาติ มีความผาสุก และ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้ สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การ บำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราช กรณียกิจด้านต่างๆ การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล และ ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๑๑	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วน พระองค์ส่งเสริมอาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆได้จัดที่ไว้สำหรับ ลงนามถวายพระพร และมีการ จัด กิจ กรรม / โคร ง ก ร เทิดพระเกียรติฯ เช่น การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการอาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธี ถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี้ยว พาราสี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวน เจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาวมักจะ ถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมี การจ่ายค่าผ่านทางญาติเจ้าสาว จะจูงมือเจ้าบ่าวไปในห้อง ประกอบพิธี เมื่อได้มีการ ตรวจสอบสินสอดทองหมั้น เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธี สงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธี กราบหมอน เจ้าบ่าวมอบ ของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จ พิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะ มีพิธีห้องหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียงสาดเรียง หมอน”	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตามความ สะดวก
๑๓	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อน ต้องบวชกัน ๑ พรรษาปัจจุบัน ระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวช ถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึง หลักธรรม คำสอนของ พระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด มีความอดทน อดกลั้นและเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	เกษตรพอเพียง	นายบรรหาร สิริชัย	หมู่ ๔
๒	เกษตรพอเพียง	นายแสง คำแหงพล	หมู่ ๑๑
๓	เกษตรพอเพียง	นายบุญปรังค์ นิลลาดคำ	หมู่ ๒

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การสานส้อมจากไม้ไผ่	นายอัม เนืองไชยลี	หมู่ ๕
๒	การสานตะกร้าจากไม้ไผ่	นายเสน่ห์ กุลสวัสดิ์	หมู่ ๒
๓	การทำบายศรี	นายเลื่อน ปุณยนนท์	หมู่ ๔
๔	การทำบายศรี	นางทองสอน ภูผาผั่น	หมู่ ๔
๕	การทำบายศรี	นางสมปอง นาสะอ้าน	หมู่ ๑๑
๖	การทำเครื่องจักรสานจากวัสดุเหลือใช้	นายบุญสงค์ ก้านแก้ว	หมู่ ๕
๗	การสานตะกร้าจากไม้ไผ่	นายทองสอน ภูผาแนบ	หมู่ ๑๑

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ทำขนมไทย	นางถนอม ภูผานิล	หมู่ ๖

ด้านการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การนวดจับเส้น	นายทอง กรีเทพ	หมู่ ๔
๒	การนวดจับเส้น	นายสอน มณีนพ	หมู่ ๑๐
๓	นวดแผนไทย	นางบัวไล ศักดาราช	หมู่ ๘

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	หมอสูตร หมอทำขวัญ	นายวาสนา พลชัย	หมู่ ๒
๒	หมอสูตร หมอทำขวัญ	นายสมัย แก้วสีข้าว	หมู่ ๙
๓	กระจำ	นายกอง นามโส	หมู่ ๒
๔	กระจำ	นายกง เทวะเส	หมู่ ๖